

Informator o egzaminie potwierdzającym kwalifikacje zawodowe

Terapeuta zajęciowy

Centralna Komisja Egzaminacyjna
Warszawa 2006

**Informator opracowała Centralna Komisja Egzaminacyjna w Warszawie
we współpracy z Okręgową Komisją Egzaminacyjną we Wrocławiu
oraz Ministrem właściwym do spraw zdrowia**

ISBN 978-83-7400-202-8

Wstęp

Centralna Komisja Egzaminacyjna poleca czwartą edycję informatorów o egzaminie potwierdzającym kwalifikacje zawodowe¹ skierowaną do absolwentów szkół ponadgimnazjalnych: techników i szkół policealnych.

Edycja obejmuje 33 informatory, opublikowane w terminie do 31 sierpnia 2006 roku, dla zawodów, w których po raz pierwszy w roku 2007, odbędzie się egzamin dla absolwentów ww. typów szkół.

Prezentowana publikacja składa się z odrębnych, dla poszczególnych zawodów, opracowań (informatory), w których opisano wymagania egzaminacyjne.

W każdym z informatorów omówiono:

- strukturę egzaminu, jego organizację i przebieg,
- wymagania, które należy spełnić żeby przystąpić do egzaminu i żeby zdać ten egzamin,
- materiał egzaminacyjny z zakresu danego zawodu – wiadomości i umiejętności, które będą sprawdzane i oceniane na egzaminie, w etapie pisemnym i praktycznym, ilustrując go przykładami zadań egzaminacyjnych wraz z kryteriami oceniania.

Informatory o egzaminie potwierdzającym kwalifikacje zawodowe kierujemy przede wszystkim do uczniów i nauczycieli szkół zawodowych, sądzymy jednak, że przedstawiony w nich syntetyczny materiał dotyczący sprawdzanych umiejętności stanowiących o kwalifikacjach zawodowych zainteresuje również innych czytelników, np.: przedstawicieli organów prowadzących szkoły i nadzorujących kształcenie, pracodawców i specjalistów ds. modelowania zawodów, kształcenia i doskonalenia zawodowego.

¹ Podstawą prawną przeprowadzenia zewnętrznego egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, zwanego również egzaminem zawodowym, jest:

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 września 2004 r., w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 199, poz. 2046 oraz z 2005 r. Nr 218, poz. 1840 i z 2006 r. Nr 69, poz. 487 i Nr 100, poz. 694),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 8 maja 2004 r., w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. Nr 114, poz. 1195 oraz z 2005 r. Nr 116, poz. 969),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 marca 2005 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie standardów wymagań będących podstawą przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe (Dz. U. Nr 66, poz. 580). Standardy, o których mowa w rozporządzeniu, stanowią oddzielny załącznik.

SPIS TREŚCI

1. OGÓLNE INFORMACJE O EGZAMINIE POTWIERDZAJĄCYM KWALIFIKACJE ZAWODOWE.....	6
1.1. Struktura egzaminu oraz formy sprawdzania wiadomości i umiejętności z zakresu zawodu	7
1.2. Wiadomości i umiejętności sprawdzane na egzaminie	7
1.3. Wymagania, które trzeba spełnić, aby zdać egzamin	9
1.4. Wymagania, które trzeba spełnić, aby przystąpić do egzaminu.....	9
1.5. Szczegółowe informacje o egzaminie zawodowym.....	10
2. ETAP PISEMNY EGZAMINU	11
2.1. Organizacja i przebieg	11
2.2. Wymagania egzaminacyjne z przykładami zadań do części I.....	13
2.3. Wymagania egzaminacyjne z przykładami zadań do części II	24
2.4. Odpowiedzi do przykładowych zadań.....	28
3. ETAP PRAKTYCZNY EGZAMINU	29
3.1. Organizacja i przebieg	29
3.2. Wymagania egzaminacyjne i ogólne kryteria oceniania	30
3.3. Komentarz do standardu wymagań egzaminacyjnych	31
3.4. Przykład zadania praktycznego	34
3.5. Komentarz do rozwiązania zadania wraz z kryteriami oceniania	40
4. ZAŁĄCZNIKI	43
4.1. Standard wymagań egzaminacyjnych dla zawodu	43
4.2. Przykład karty odpowiedzi do etapu pisemnego	45
4.3. Lista zawodów, dla których opublikowano informatory w 2005 r.....	46
4.4. Lista zawodów, dla których opublikowano informatory w 2006 r.....	47

1. OGÓLNE INFORMACJE O EGZAMINIE POTWIERDZAJĄCYM KWALIFIKACJE ZAWODOWE

Egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe jest formą oceny poziomu opanowania wiadomości i umiejętności z zakresu danego zawodu określonych w standardzie wymagań, ustalonym przez Ministra Edukacji Narodowej i Sportu.

Egzamin ten, zwany również egzaminem zawodowym, jest egzaminem zewnętrznym. Umożliwia on uzyskanie porównywalnej i obiektywnej oceny poziomu osiągnięć zdającego poprzez zastosowanie jednolitych wymagań, kryteriów oceniania i zasad przeprowadzania egzaminu, opracowanych przez instytucje zewnętrzne, funkcjonujące niezależnie od systemu kształcenia.

Rolę instytucji zewnętrznych pełnią: Centralna Komisja Egzaminacyjna i osiem okręgowych komisji egzaminacyjnych powołanych przez Ministra Edukacji Narodowej w 1999 roku.

Na terenie swojej działalności (patrz - mapka na wewnętrznej stronie okładki) okręgowe komisje egzaminacyjne przygotowują, organizują i przeprowadzają zewnętrzne egzaminy zawodowe. Egzaminy oceniać będą zewnętrzni egzaminatorzy.

Egzaminy zawodowe mogą zdawać absolwenci wszystkich typów szkół zawodowych ponadgimnazjalnych i policealnych, które kształcą w zawodach ujętych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego.

Egzaminy zawodowe przeprowadzane są raz w ciągu roku szkolnego. Harmonogram egzaminów ustala i ogłasza dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej nie później niż na 4 miesiące przed terminem ich przeprowadzenia.

Dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych i szkół policealnych egzaminy przeprowadzane są od następnego tygodnia po zakończeniu zajęć dydaktyczno-wychowawczych, a dla absolwentów technikum i technikum uzupełniającego - od następnego tygodnia po zakończeniu egzaminu maturalnego.

Do egzaminu mogą przystąpić również absolwenci szkół zawodowych kształcących młodzież o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Dla tej młodzieży, na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznych lub orzeczeń lekarskich, czas egzaminu pisemnego może być wydłużony o 30 minut, a warunki i przebieg egzaminu będą dostosowane do jej potrzeb.

1.1. Struktura egzaminu oraz formy sprawdzania wiadomości i umiejętności z zakresu zawodu

Struktura egzaminu obejmuje dwa etapy: etap pisemny i etap praktyczny.

Etap pisemny składa się z dwóch części. Podczas części I zdający będą rozwiązywać zadania sprawdzające wiadomości i umiejętności właściwe dla kwalifikacji w danym zawodzie, w części II – zadania sprawdzające wiadomości i umiejętności związane z zatrudnieniem i działalnością gospodarczą.

Etap pisemny przeprowadzany jest w formie testu składającego się z zadań zamkniętych zawierających cztery odpowiedzi do wyboru, z których tylko jedna odpowiedź jest prawidłowa.

W części I test zawiera 50 zadań, a w części II – 20 zadań.

Czas trwania etapu pisemnego dla wszystkich zawodów wynosi 120 minut.

Etap praktyczny sprawdza umiejętności rozwiązywania typowych problemów zawodowych o charakterze „łączenia teorii z praktyką”, właściwych dla zawodu, w zakresie wynikającym z zadania o treści ogólnej, ustalonym w standardzie wymagań egzaminacyjnych.

Czas trwania etapu praktycznego nie może być krótszy niż 180 minut i dłuższy niż 240 minut.

1.2. Wiadomości i umiejętności sprawdzane na egzaminie

Na egzaminie będą sprawdzane tylko te wiadomości i umiejętności, które zostały zapisane w standardzie wymagań egzaminacyjnych dla danego zawodu.

Standardy wymagań egzaminacyjnych dla poszczególnych zawodów ustalone zostały rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu, z dnia 29 marca 2005 r., zmieniającym rozporządzenie w sprawie standardów wymagań będących podstawą przeprowadzenia egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe (Dz. U. Nr 66, poz. 580). Teksty standardów wymagań egzaminacyjnych dla poszczególnych zawodów zostały zamieszczone w oddzielnie opublikowanym załączniku do w/w rozporządzenia.

Struktura standardu wymagań egzaminacyjnych dla zawodu odpowiada strukturze egzaminu. Oznacza to, że zawarte w standardzie umiejętności sprawdzane na egzaminie, ustalono odrębnie dla obu etapów egzaminu.

Umiejętności zapisane w standardzie, sprawdzane w etapie pisemnym, są przyporządkowane do określonych obszarów wymagań.

Umiejętności sprawdzane w części pierwszej ujęto w trzech obszarach wymagań:

- czytanie ze zrozumieniem informacji przedstawionych w formie opisów, instrukcji, rysunków, szkiców, wykresów, dokumentacji technicznych i technologicznych,
- przetwarzanie danych liczbowych i operacyjnych,
- bezpieczne wykonywanie zadań zawodowych zgodnie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska.

Umiejętności sprawdzane w części drugiej ujęto w dwóch obszarach wymagań:

- czytanie ze zrozumieniem informacji przedstawionych w formie opisów, instrukcji, tabel, wykresów,
- przetwarzanie danych liczbowych i operacyjnych.

W etapie praktycznym egzaminu sprawdzane umiejętności są związane z zadaniem o treści ogólnej. Z zadaniem ogólnym związane są odpowiednie układy umiejętności. Zakres egzaminu w tym etapie obejmuje w zależności od zawodu i jego specyfiki

- opracowanie projektu realizacji określonych prac
lub
- opracowanie projektu realizacji i wykonanie określonych prac.

Standard wymagań egzaminacyjnych dla zawodu stanowi podstawę do przygotowania zadań egzaminacyjnych dla obu etapów egzaminu. Oznacza to, że zadania egzaminacyjne będą sprawdzały tylko te umiejętności, które zapisane są w standardzie wymagań egzaminacyjnych dla danego zawodu. Rodzaj zadań egzaminacyjnych sprawdzających umiejętności przyporządkowane do danego obszaru wymagań w etapie pisemnym będzie wiązał się ściśle z tym obszarem, a w etapie praktycznym - z zadaniem o treści ogólnej.

Umiejętności ujęte w standardzie wymagań egzaminacyjnych dla zawodu, dla obu etapów egzaminu, będą omówione wraz z przykładami zadań w rozdziałach 2. i 3. informatora.

Każdy zdający powinien zapoznać się ze standardem wymagań egzaminacyjnych dla zawodu, w którym chce potwierdzić kwalifikacje zawodowe. Standard zamieszczony jest w rozdziale 4 niniejszego informatora.

1.3. Wymagania, które trzeba spełnić, aby zdać egzamin

Przyjęto, że w etapie pisemnym zdający może otrzymać za każde prawidłowo rozwiązane zadanie 1 punkt.

Zdający zda ten etap egzaminu, jeśli uzyska:

- z części I – co najmniej 50% punktów możliwych do uzyskania,
- z części II – co najmniej 30% punktów możliwych do uzyskania.

W etapie praktycznym, w zależności od zakresu egzaminu sformułowanego w zadaniu o treści ogólnej oceniany będzie projekt realizacji określonych prac lub projekt realizacji określonych prac oraz efekt wykonanych prac zgodnie z ustalonymi kryteriami oceniania przyjętymi dla danego zadania. Spełnienie ustalonych dla zadania kryteriów wykonania, pozwoli na uzyskanie maksymalnej liczby punktów.

Zdający zda ten etap egzaminu, jeśli uzyska co najmniej 75% punktów możliwych do uzyskania.

Zdający zda egzamin zawodowy, jeśli spełni wymagania ustalone dla obu etapów egzaminu.

Zdający, który zdał egzamin, otrzymuje dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w danym zawodzie.

UWAGA!

Informacje o wynikach egzaminu zdający uzyska od dyrektora szkoły, do której uczęszczał.

1.4. Wymagania, które trzeba spełnić, aby przystąpić do egzaminu

Zdający powinien:

1. Ukończyć szkołę i otrzymać świadectwo ukończenia szkoły.
2. Złożyć pisemną deklarację przystąpienia do egzaminu zawodowego do dyrektora swojej szkoły, nie później niż do dnia 20 grudnia roku szkolnego, w którym zamierza przystąpić do egzaminu zawodowego.

3. Zgłosić się na egzamin w terminie i miejscu wyznaczonym przez okręgową komisję egzaminacyjną z dokumentem potwierdzającym tożsamość (ze zdjęciem i z numerem PESEL).

Zdający o specjalnych potrzebach edukacyjnych powinien dodatkowo przedłożyć opinię lub orzeczenie wskazujące na dostosowanie warunków i formy przeprowadzania egzaminu do jego indywidualnych potrzeb.

UWAGA!

Informacje o terminie i miejscu egzaminu może przekazać zdającym dyrektor szkoły lub dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej.

W zależności od specyfiki zawodu, w którym przeprowadzony będzie egzamin zawodowy, okręgowa komisja egzaminacyjna może wezwać zdającego na szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy związane z wykonywaniem zadania egzaminacyjnego na określonych stanowiskach egzaminacyjnych. Szkolenie powinno być zorganizowane nie wcześniej niż na dwa tygodnie przed terminem egzaminu.

1.5. Szczegółowe informacje o egzaminie zawodowym

Szczegółowych informacji o egzaminie zawodowym oraz wyjaśnień dotyczących, między innymi, możliwości:

- powtórnego zdawania egzaminu zawodowego przez osoby, które nie zdały egzaminu,
- przystąpienia do egzaminu w terminie innym niż bezpośrednio po ukończeniu szkoły,
- udostępniania informacji na temat wyniku egzaminu,
- otrzymania dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe,

udziela dyrektor szkoły i okręgowa komisja egzaminacyjna.

2. ETAP PISEMNY EGZAMINU

2.1. Organizacja i przebieg

Etap pisemny egzaminu będzie zorganizowany w szkole, do której uczęszczałeś. W uzasadnionych przypadkach, w szczególności gdy liczba zdających w danej szkole jest mniejsza niż 25 osób, dyrektor komisji okręgowej może wskazać Ci inną szkołę albo placówkę kształcenia praktycznego lub ustawicznego, zwane dalej „placówkami”, w której przystąpisz do etapu pisemnego egzaminu zawodowego.

W dniu egzaminu powinieneś zgłosić się w szkole/placówce na 30 minut przed godziną jego rozpoczęcia. Powinieneś posiadać dokument potwierdzający Twoją tożsamość i numer ewidencyjny PESEL.

Przed wejściem do sali egzaminacyjnej będziesz poproszony o potwierdzenie gotowości przystąpienia do etapu pisemnego egzaminu.

Słuchaj uważnie informacji przewodniczącego zespołu nadzorującego, który będzie omawiał regulamin przebiegu egzaminu.

Po zajęciu miejsca w sali egzaminacyjnej otrzymasz arkusz egzaminacyjny i KARTĘ ODPOWIEDZI.

Arkusz egzaminacyjny zawiera:

- stronę tytułową z nazwą i symbolem cyfrowym zawodu, w którym odbywa się etap pisemny egzaminu oraz „Instrukcję dla zdającego” (w instrukcji znajdują się dane o liczbie stron arkusza egzaminacyjnego, wskazania dotyczące rozwiązywania zadań, zaznaczania odpowiedzi i sposobu poprawiania odpowiedzi w KARCIE ODPOWIEDZI),
- test 70 zadań wielokrotnego wyboru, w tym 50 zadań w części I ponumerowanych od 1 do 50 oraz 20 zadań w części II ponumerowanych od 51 do 70.

KARTA ODPOWIEDZI stanowi jedną stronę. Znajdują się na niej:

- symbol cyfrowy zawodu i oznaczenie wersji arkusza egzaminacyjnego,
- miejsce na wpisanie Twojego numeru ewidencyjnego PESEL i zakodowanie go,
- miejsce na wpisanie Twojej daty urodzenia,
- tabele z numerami zadań odpowiadających części I oraz części II arkusza egzaminacyjnego z układem kratek A, B, C, D do zaznaczania odpowiedzi,
- miejsce na naklejkę z kodem ośrodka egzaminacyjnego.

Przeczytaj uważnie „Instrukcję dla zdającego” w arkuszu egzaminacyjnym i sprawdź, czy Twój arkusz jest kompletny i nie ma w nim braków. Wykonaj polecenia zgodnie z „Instrukcją dla zdającego”.

Czas trwania etapu pisemnego egzaminu wynosi 120 minut (2 godziny zegarowe).

UWAGA: Jeśli jesteś egzaminowanym o potwierdzonych specjalnych potrzebach edukacyjnych, to masz prawo do wydłużonego o 30 minut czasu trwania etapu pisemnego egzaminu zawodowego. Przewodniczący szkolnego zespołu egzaminacyjnego wskaże Ci miejsce na sali egzaminacyjnej i dopilnuje, abyś mógł zdawać egzamin w ustalonym dla Ciebie czasie.

Kolejność rozwiązywania zadań jest dowolna. Dobrze jednak będzie, jeśli rozplanujesz sobie czas egzaminu. Na rozwiązanie zadań z części I arkusza powinieneś przeznaczyć około 80 minut, na rozwiązanie zadań z części II - około 30 minut. Pozostałe 10 minut powinieneś wykorzystać na sprawdzenie, czy prawidłowo zaznaczyłeś odpowiedzi do poszczególnych zadań w KARCIE ODPOWIEDZI.

Pamiętaj! Pracuj samodzielnie!

Przystępując do rozwiązywania każdego zadania powinieneś:

- uważnie przeczytać całe zadanie,
- przeanalizować rysunki, tabele, itp. oraz treść poleceń,
- dobrze zastanowić się nad wyborem prawidłowej odpowiedzi,
- starannie zaznaczyć wybraną odpowiedź w KARCIE ODPOWIEDZI zgodnie z instrukcją w arkuszu egzaminacyjnym.

Po zakończeniu rozwiązywania zadań, sprawdź w KARCIE ODPOWIEDZI, czy dla wszystkich zadań zaznaczyłeś odpowiedzi.

Przewodniczący ogłosi koniec egzaminu i poinformuje, w jaki sposób będziesz mógł oddać swoją KARTĘ ODPOWIEDZI. Arkusz egzaminacyjny możesz zatrzymać dla siebie.

Jeśli wcześniej zakończysz rozwiązywanie zadań, zgłoś przez podniesienie ręki gotowość do oddania KARTY ODPOWIEDZI.

2.2. Wymagania egzaminacyjne z przykładami zadań do części I

Część I. Zakres wiadomości i umiejętności właściwych dla kwalifikacji w zawodzie

Absolwent powinien umieć:

1. Czytać ze zrozumieniem informacje przedstawione w formie opisów, instrukcji, rysunków, szkiców, wykresów, dokumentacji technicznych i technologicznych, a w szczególności:

1.1. Stosować podstawowe pojęcia z zakresu anatomii i fizjologii człowieka, patologii z zarysem klinicznym chorób, rehabilitacji, psychologii, pedagogiki, socjologii, użyteczne w pracy terapeuty zajęciowego,

czyli:

- stosować podstawowe pojęcia z zakresu anatomii, a w szczególności z zakresu budowy i funkcji układu sercowo-naczyniowego, centralnego i obwodowego układu nerwowego, moczowego pokarmowego, narządów ruchu,
- stosować podstawowe pojęcia z zakresu fizjologii człowieka, a w szczególności z zakresu czynności i funkcji serca, nerek, oraz przewodnictwa nerwowego,
- stosować podstawowe pojęcia patologii w zakresie etiopatogenezy i diagnostyki chorób najczęściej występujących oraz prowadzących do niepełnosprawności,
- stosować podstawowe pojęcia z zakresu rehabilitacji znajdujące zastosowanie w terapii zajęciowej,
- stosować podstawowe pojęcia z zakresu psychologii, pedagogiki i socjologii niezbędne w diagnozowaniu, planowaniu, realizacji i kontroli pracy z podopiecznym,

Przykładowe zadanie 1.

Podstawowym badaniem diagnostycznym stosowanym w przebiegu cukrzycy jest określenie we krwi poziomu

- A. erytrocytów.
- B. leukocytów.
- C. glukozy.
- D. hematokrytu.

1.2. Rozróżniać procesy patologiczne w obrębie układów i narządów,
czyli:

- rozróżniać procesy chorobowe najczęściej występujące u podopiecznych: choroba niedokrwienna serca, niewydolność krążenia, zapalenie płuc, choroby układu ruchu, nerwowego i psychiczne, w obrębie narządów,
- rozróżniać procesy patologiczne w obrębie układów np.: niewydolność oddechowa, niewydolność krążenia prawo i lewo komorowa, niewydolność układu żył obwodowych.

Przykładowe zadanie 2.

Wskaż procesy patologiczne, które są przyczyną zawału mięśnia sercowego.

- A. Zwężenie miażdżycowe naczynia wieńcowego, nasilenie bólu dławicowego.
- B. Zwężenie miażdżycowe naczynia wieńcowego, ból zawałowy, wymioty.
- C. Zwężenie miażdżycowe naczynia wieńcowego, martwica mięśnia sercowego.
- D. Zwężenie miażdżycowe naczynia wieńcowego, skrzep zamykający światło tętnicy.

1.3. Rozróżniać rodzaje działań terapeutycznych,
czyli:

- rozróżniać metody usprawniania psychicznego pacjenta, takie jak rozmowa terapeutyczna, relaksacja, działanie za pomocą sztuki,
- rozróżniać metody i techniki terapii usprawniające pacjenta społecznie i zawodowo stosowane w pracowniach umiejętności społecznych, i kroju i szycia, rękodzieła, kulinarnej, arteterapii, komputerowej,

Przykładowe zadanie 3.

Podopieczni z zespołem Dvona z ograniczeniem w zakresie ruchów kończyn dolnych zostali zakwalifikowani do usprawniania fizycznego. Wskaż zalecane dla tych podopiecznych działania terapeutyczne.

- A. Gry i rozrywki intelektualne, biblioterapia.
- B. Warsztaty plastyczne i elementy muzykoterapii.
- C. Zajęcia z treningu budżetowego i kulinarnego.
- D. Gimnastyka i lekkoatletyczny turniej sportowy.

1.4. Określać czynniki psychiczne i społeczne wpływające na funkcjonowanie człowieka,

czyli:

- określać wpływ czynników psychicznych takich jak: wiedza o świecie, sądy, spostrzeżenia, nawyki i umiejętności oraz czynników traumatyzujących takich jak: choroba, utrata pracy i śmierć osoby bliskiej na funkcjonowanie człowieka,
- określać wpływ warunków bytowych, ekonomicznych, rodzaju wykonywanej pracy i relacji między ludzkich na funkcjonowanie człowieka,

Przykładowe zadanie 4.

Wskaż źródła zaburzenia funkcjonowania w dziedzinie psychospołecznej człowieka przechodzącego na emeryturę.

- A. Poczucie mniejszej wartości, lęk przed nędzą, postępujące osamotnienie.
- B. Poczucie mniejszej wartości, spadek autorytetu zawodowego, zagrożenie życia.
- C. Poczucie mniejszej wartości, lęk przed nędzą, uzależnienia od narkotyków.
- D. Poczucie mniejszej wartości, spadek autorytetu zawodowego, uzależnienie od alkoholu.

1.5. Wskazywać akty prawne dotyczące pracy z pacjentem oraz pracy terapeuty zajęciowego,

czyli:

- wskazywać akty prawne normalizujące pracę z pacjentem tj. Karta praw pacjenta. Dz.U. Nr 91 z 1992 z późn. zmianami, Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych. Dz.U. Nr 97 z późn. zmianami, Ustawa o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia z 23 stycznia 2003 Dz.U. Nr 28 z późn.zmianami,Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii. Dz.U. Nr 24 z 2003,Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Dz.U. Nr 197 z 2002 z późn. zmianami, Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z 19 sierpnia 1994 r. Dz.U Nr 111 z późn. zmianami, Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych. Dz.U. Nr 123 z późn. zmianami, Rozporządzenie Min. Gospodarki, Pracy i Polityki Społ. Z 25 marca 2004. W sprawie warsztatów terapii zajęciowej.
- wskazywać akty prawne dotyczące pracy terapeuty zajęciowego np.: Ustawa o ochronie danych osobowych z 29 sierpnia 1997 Dz.U. Nr133.

Przykładowe zadanie 5.

Na który akt prawny powinna powołać się osoba ubiegająca się o uczestnictwo w zajęciach terapeutycznych w pracowni ceramicznej warsztatu terapii zajęciowej?

- A. Ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
- B. Ustawę o przeciwdziałaniu narkomanii.
- C. Ustawę o ochronie zdrowia psychicznego.
- D. Ustawę o zatrudnieniu i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych.

1.6. Rozpoznawać objawy niepełnosprawności u pacjenta;

czyli:

- rozpoznawać objawy niepełnosprawności intelektualnej pacjenta w przebiegu autyzmu, choroby Downa, upośledzenia umysłowego i choroby Alzheimera,
- rozpoznawać objawy niepełnosprawności fizycznej w przebiegu choroby Downa, mózgowego porażenia dziecięcego, amputacji kończyn, goścca przewlekle postępującego, skolioz oraz uszkodzenia centralnego i obwodowego neuronu ruchowego,

Przykładowe zadanie 6.

W oddziale rehabilitacyjnym przebywa 14-letni chłopiec, z utrwalonym skrzywieniem kręgosłupa, który z tego powodu ma trudności w samodzielnym poruszaniu się. Chodzi przy pomocy balkonika a kończyna dolna prawa zaopatrzona jest w but ortopedyczny. Na jaki rodzaj niepełnosprawności wskazują objawy zaobserwowane u pacjenta?

- A. Niepełnosprawność zmysłowa, sensoryczna.
- B. Niepełnosprawność psychiczna lub umysłowa.
- C. Niepełnosprawność fizyczna czasowa.
- D. Niepełnosprawność fizyczna trwała.

1.7. Interpretować i oceniać stopień wydolności psychicznej i fizycznej pacjenta,

czyli:

- wyjaśniać i oceniać stopień wydolności psychicznej na podstawie analizy danych dotyczących myślenia, pamięci, uwagi i zachowania pacjenta,
- wyjaśniać i oceniać stopień wydolności fizycznej na podstawie obserwacji budowy somatycznej, wieku, płci, koordynacji nerwowo-mięśniowej, aktywności ruchowej, siły i wytrzymałości oraz ruchów dowolnych pacjenta,

Przykładowe zadanie 7.

Organizujesz pieszą wycieczkę do lasu dla seniorów z Domu Pomocy Społecznej.

Wskaż osobę, której zaproponujesz udział w wycieczce.

- A. Podopieczny ma założony opatrunek gipsowy na kończynę dolną.
- B. Podopieczny informuje, że źle się czuje, boli go głowa, jest sprawny fizycznie.
- C. Podopieczny samodzielnie chodzi i wyraża chęć uczestnictwa w wycieczce.
- D. Podopieczny porusza się przy pomocy laski i balkonika, chce iść do lasu.

2. Przetwarzać dane liczbowe i operacyjne, a w szczególności:

2.1. Diagnozować warunki życia, problemy i potrzeby pacjenta,

czyli:

- diagnozować warunki życia pacjenta np.: gromadzić, analizować, systematyzować dane o pacjencie i określać warunki bytowe pacjenta na podstawie analizy dokumentacji, wywiadu i obserwacji,
- diagnozować problemy pacjenta przy wykorzystaniu technik: rozmowa indywidualna, wywiad, obserwacja i analiza dokumentacji,

Przykładowe zadanie 8.

Przed kilkoma dniami w Domu Pomocy Społecznej zamieszkała 65-letnia kobieta. Z rozmowy z nią wnioskujesz, że bardzo tęskni za bliskimi. Niechętnie uczestniczy w zajęciach organizowanych dla mieszkańców domu. Unika kontaktu z innymi osobami. Obserwowane zachowanie wskazuje na niezaspokojenie u podopiecznej potrzeb:

- A. szacunku, akceptacji i poszanowania godności.
- B. samorealizacji, rozwoju własnych możliwości, pracy.
- C. kontaktu z zabawą i rozrywką, kulturą, sztuką, religią.
- D. kontaktu z najbliższą rodziną, przynależności, miłości.

2.2. Sporządzać projekt indywidualnej i zbiorowej terapii zajęciowej,

czyli:

- projektować terapię dla pacjenta z wybranym problemem zdrowotnym,
- projektować terapię dla grupy podopiecznych warsztatu terapii w wybranej placówce leczniczej lub opiekuńczej.

Przykładowe zadanie 9.

Projektujesz indywidualną terapię zajęciową dla pacjenta po udarze mózgu. Wskaż najistotniejsze elementy planu terapii, które powinien zawierać projekt.

- A. Czas i miejsce odbywania zajęć, warunki atmosferyczne.
- B. Diagnoza terapeutyczna, cel i dobór techniki terapii.
- C. Diagnoza terapeutyczna, zwyczaje podopiecznego,
- D. Zainteresowania i hobby podopiecznego, atmosfera i klimat zajęć.

2.3. Opracowywać plan rehabilitacji dla pacjenta z uwzględnieniem jednostki chorobowej,

czyli:

- projektować w zespole terapeutycznym plan rehabilitacji pacjenta z wybraną jednostką chorobową, np.: RZS, zawał mięśnia sercowego, udar mózgu.

Przykładowe zadanie 10.

Na oddziale ortopedycznym przebywa 33-letni mężczyzna po amputacji kończyny dolnej prawej powyżej kolana. Pacjent pracował jako kierowca, ma na utrzymaniu żonę i dwoje dzieci. Sporządzając plan rehabilitacji dla tego pacjenta należy uwzględnić:

- A. miejsce zamieszkania pacjenta, wysokość zarobków, dobę pobytu w szpitalu.
- B. ocenę sytuacji zdrowotnej pacjenta, rodzaj rehabilitacji, rodzaj zalecanych ćwiczeń.
- C. potrzeby biologiczne i psychiczne pacjenta, wysokość zarobków, rodzaj diety.
- D. badania diagnostyczne, warunki pracy zawodowej pacjenta, wysokość zarobków.

2.4. Dobierać metody, formy i techniki terapii zajęciowej według wieku, stanu zdrowia, potrzeb i możliwości pacjenta, uwzględniając wskazania i przeciwwskazania doboru zajęć z zakresu terapii zajęciowej,

czyli:

- dobierać metody, formy terapii zajęciowej według wieku, stanu zdrowia i możliwości pacjenta, uwzględniając wskazania i przeciwwskazania doboru zajęć z zakresu terapii zajęciowej np.: zastosować terapię grupową dla mieszkańców domu pomocy społecznej w wieku podeszłym z zaburzeniami pamięci i problemami w samodzielnym poruszaniu się,
- dobierać techniki terapii zajęciowej według wieku, stanu zdrowia i możliwości pacjenta uwzględniając wskazania i przeciwwskazania doboru terapii np.: zastosować terapię indywidualną u 9-letniego dziecka mającego zaburzenia motoryki palców rąk i zastosować techniki usprawniające palce rąk.

Przykładowe zadanie 11.

Dziecko 9-letnie, leży trzeci tydzień w oddziale ortopedycznym po oparzeniu III stopnia ręki prawej. U pacjenta powstały przykurcze palców ręki. Przeanalizuj sytuację i dobrać technikę terapii, która będzie najlepsza dla tego dziecka.

- A. Zajęcia plastyczne - malowanie na szkle lub drewnie,
- B. Zajęcia z biblioterapii, oglądanie lub czytanie bajek,
- C. Zajęcia manualne, praca z gliną, modeliną, masą solną,
- D. Zajęcia z ludoterapii, zabawy rozwijające inteligencję.

2.5. Wskazywać sposoby podnoszenia sprawności pacjenta,

czyli:

- projektować formy i techniki zajęć terapeutycznych podnoszących sprawność fizyczną pacjenta, np. ćwiczenia gimnastyczne,
- projektować formy i techniki zajęć terapeutycznych poprawiających sprawność psychiczną pacjenta, np. ćwiczenia mowy, pamięci, koncentracji uwagi,

Przykładowe zadanie 12.

Kilku mieszkańców Domu Pomocy Społecznej ma trudności w czynnościach samoobsługowych i samodzielnym przemieszczaniu się po placówce. Jakie ćwiczenia należy zastosować w celu podniesienia sprawności fizycznej tych mieszkańców?

- A. Trening w zakresie umiejętności społecznych lub spacer po ogrodzie.
- B. Trening czynności życia codziennego i ćwiczenia rehabilitacyjne.
- C. Trening budżetowy, planowanie zakupów na dzień, tydzień lub miesiąc.
- D. Trening umiejętności praktycznych np.: obsługi pralki automatycznej.

2.6. Dobierać sposoby aktywizacji pacjentów do możliwości i zainteresowań,

czyli:

- dobierać sposoby aktywizacji pacjentów do możliwości i zainteresowań w różnych okresach życia np.: w okresie dzieciństwa, dojrzałości, starości.

Przykładowe zadanie 13.

Pracujesz w oddziale psychiatrycznym. Twoi podopieczni to osoby, które interesują się wydarzeniami życia społecznego, kulturą i sztuką. Otrzymują leki psychotropowe, po których często podsypiają i nie wykazują chęci udziału w terapii. Dobierz sposoby aktywizacji tych pacjentów odpowiednie do ich możliwości i zainteresowań.

- A. Zajęcia w pracowni kulinarnej, terapia poprzez pracę lub przebywanie w ogrodzie.
- B. Zajęcia w pracowni komputerowej, terapia poprzez obcowanie z lasem – silvoterapia.
- C. Zajęcia w pracowni bibliotecznej, terapia poprzez obcowanie z morzem – talasoterapia.
- D. Zajęcia ruchowe z muzyką, oglądanie wiadomości TV, zajęcia z plastyki, malarstwa.

2.7. Określać zadania terapeuty zajęciowego w procesie adaptacji i readaptacji człowieka chorego i niepełnosprawnego,

czyli:

- określać zadania terapeuty zajęciowego w procesie adaptacji człowieka chorego i niepełnosprawnego np.: działania terapeutyczne w celu spowodowania u pacjenta akceptacji jego stanu zdrowia (chory z zawałem mięśnia sercowego, pacjent po amputacji kończyny dolnej),
- określać zadania terapeuty zajęciowego w procesie readaptacji człowieka chorego i niepełnosprawnego np.: działania terapeutyczne w celu readaptacji chorego po zawałe mięśnia sercowego, po wylewie krwi do mózgu z porażeniem połowicznym.

Przykładowe zadanie 14.

W oddziale kardiologicznym przebywa 42-letni pacjent ze świeżym zawałem mięśnia sercowego. U chorego występuje niepokój i lęk o własne życie. Jakie zadania powinien zrealizować terapeuta zajęciowy w procesie adaptacji chorego do tej sytuacji?

- A. Organizować choremu zajęcia manualne i zajęcia rekreacyjne.
- B. Organizować choremu wsparcie psychiczne, relaksację i czas wolny.
- C. Organizować choremu zajęcia z treningu umiejętności społecznych.
- D. Organizować choremu trening budżetowy oraz trening w zakresie samoobsługi.

2.8. Przewidywać efekty prowadzonej terapii zajęciowej,

czyli:

- przewidywać efekty prowadzonej terapii zajęciowej w odniesieniu do założonych celów np.: w jakim stopniu ćwiczenia manualne rąk powinny przyczynić się do poprawienia ruchów w stawach palczkowych.

Przykładowe zadanie 15.

Pracujesz z dzieckiem niepełnosprawnym intelektualnie i fizycznie. Z diagnozy terapeutycznej wynika, że u dziecka występuje przykurcz palców ręki prawej oraz zaburzenie koordynacji wzrokowo-ruchowej. Dobierz zestaw ćwiczeń, które należy podjąć w celu poprawy sprawności ręki i koordynacji wzrokowo-ruchowej.

- A. Ćwiczenia ogólnie usprawniające oraz zajęcia z treningu budżetowego.
- B. Ćwiczenia na rowerku treningowym oraz zajęcia z treningu higienicznego.
- C. Ćwiczenia na równoważni, ćwiczenia na torze z przeszkodami oraz hipoterapię.
- D. Ćwiczenia rehabilitacyjne dłoni oraz ćwiczenia grafomotoryczne.

3. Bezpiecznie wykonywać zadania zawodowe zgodnie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska, a w szczególności:

3.1. Wskazywać wyposażenie pracowni terapii zajęciowej i stanowiska pracy terapeuty zajęciowego zgodnie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska, zasadami ergonomii oraz wymogami sanitarno-epidemiologicznymi,

czyli:

- wskazywać wyposażenie pracowni terapii zajęciowej i stanowiska pracy terapeuty zajęciowego zgodnie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy np. pracowni: kroju i szycia, rękodzieła, kulinarnej, umiejętności społecznych, arteterapii, komputerowej,
- wskazywać wyposażenie pracowni terapii zajęciowej i stanowiska pracy terapeuty zajęciowego zgodnie z przepisami przeciwpożarowymi i ochrony środowiska np.: wyposażenie w urządzenia przeciwpożarowe i ich usytuowanie, oznakowanie dróg wyjścia i kierunku ewakuacji, lokalizacja wyłączników prądu elektrycznego i miejsca magazynowania materiałów łatwopalnych,
- wskazywać wyposażenie pracowni terapii zajęciowej i stanowiska pracy terapeuty zajęciowego zgodnie z zasadami ergonomii i wymogami sanitarno epidemiologicznymi np.: dostosowanie stanowiska pracy do cech psychofizjologicznych człowieka, utrzymanie ładu i porządku w miejscu pracy.

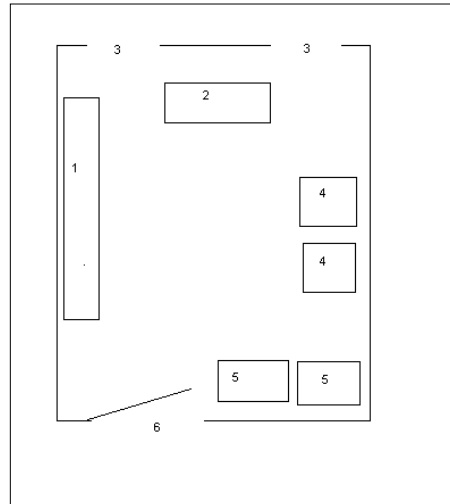
Przykładowe zadanie 16.

Na załączonym schemacie pracowni terapii zajęciowej ustawiono poszczególne stanowiska pracy. Cyfry od 1 do 6 oznaczają poszczególne elementy.

1. Szafa na sprzęt i materiały.
2. Stanowisko pracy terapeuty.
3. Okno.
4. Warsztaty tkackie.
5. Stanowisko do gier planszowych.
6. Drzwi wejściowe.

Wskaż, która odpowiedź podaje błędy w konstrukcji i ustawieniu stanowisk.

- A. 4, 6.
- B. 1, 3.
- C. 1, 3, 5.
- D. 3, 5.

3.2. Przewidywać zagrożenia występujące w czasie prowadzenia terapii zajęciowej, czyli:

- przewidywać zagrożenia występujące w czasie prowadzenia terapii zajęciowej z dziećmi, osobami niepełnosprawnymi, osobami w podeszłym wieku, osobami chorymi.

Przykładowe zadanie 17.

Prowadzisz zajęcia plastyczne z dziećmi niepełnosprawnymi intelektualnie. Obserwujesz u nich zaburzenia koncentracji uwagi oraz niezborność ruchów rąk. Uczestnicy zajęć zachowują się agresywnie. Do wykonywania swoich prac plastycznych korzystają z kolorowych kartek papieru, kredek, przyborów geometrycznych, nożyczek. Wskaż jakie zagrożenia mogą wystąpić u dzieci podczas prowadzenia tych zajęć.

- A. Stłuczenia okolicy głowy, omdlenia.
- B. Skaleczenia i rany cięte ciała.
- C. Obrażenia termiczne tkanek.
- D. Porażenia dziecka prądem.

3.3. Wskazywać sposoby udzielania pierwszej pomocy, czyli:

- przedstawić sposoby udzielania pierwszej pomocy w przypadku złamania, skaleczenia, skaleczenia, omdlenia, krwotoku, napadu padaczki.

Przykładowe zadanie 18.

Podczas rajdu pieszego zorganizowanego dla mieszkańców Domu Pomocy Społecznej wydarzył się wypadek. Jeden z uczestników poczuł się źle i upadł na ziemię. Zaobserwowałeś, że doszło do otarcia naskórka w okolicy stawu łokciowego, bledoci powłok skórnych i chwilowej utraty świadomości. Jakie działania należy podjąć w celu udzielenia pomocy osobie poszkodowanej?

- A. Unieruchomienie stawu łokciowego i barkowego, założenie opatrunku na ranę.
- B. Rozluźnienie ubrania wokół szyi, unieruchomienie kończyny dolnej prawej.
- C. Rozluźnienie ubrania, uniesienie nóg powyżej klatki piersiowej, zaopatrzenie rany.
- D. Unieruchomienie stawów kolanowych, uniesienie kończyn dolnych i górnych.

3.4. Identyfikować błędy jatrogenne,

czyli:

- rozpoznawać rodzaje błędów jatrogennych np.: błędy związane z informacją przekazywaną pacjentowi o jego stanie zdrowia, przebiegiem leczenia, badaniem lekarskim.

Przykładowe zadanie 19.

Podczas wizyty lekarskiej, lekarze omawiają między sobą leczenie pacjenta używając słownictwa medycznego, niezrozumiałego dla chorego. Chory z powodu braku wiedzy na temat leczenia niepokoi się o stan swojego zdrowia. W związku z tą sytuacją odczuwa rozdrażnienie i ból głowy.

Rozpoznaj, który z błędów jatrogennych został popełniony wobec pacjenta.

- A. Błąd jatrogenny związany z badaniem lekarskim.
- B. Błąd jatrogenny związany z badaniami dodatkowymi.
- C. Błąd jatrogenny związany z informowaniem.
- D. Błąd jatrogenny związany z leczeniem.

2.3. Wymagania egzaminacyjne z przykładami zadań do części II

Absolwent powinien umieć:

1. Czytać ze zrozumieniem informacje przedstawione w formie opisów, instrukcji, tabel, wykresów, a w szczególności:

1.1 Rozróżniać podstawowe pojęcia i terminy z obszaru funkcjonowania gospodarki oraz prawa pracy, prawa podatkowego i przepisów regulujących podejmowanie i wykonywanie działalności gospodarczej,

czyli:

- rozróżniać pojęcia z obszaru funkcjonowania gospodarki, np.: rynek, popyt, podaż, bezrobocie, inflacja,
- rozróżniać pojęcia z zakresu prawa pracy, np.: umowa o pracę, urlop, wynagrodzenie za pracę,
- rozróżniać pojęcia z zakresu prawa podatkowego, np.: podatek dochodowy, podatek VAT, akcyza, PIT,
- rozróżniać pojęcia z obszaru podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej, np.: REGON, numer identyfikacji podatkowej-NIP, rachunek bankowy.

Przykładowe zadanie 1.

Poprzez określenie płacy brutto należy rozumieć kwotę wynagrodzenia pracownika

- A. bez podatku dochodowego.
- B. określoną w umowie o pracę.
- C. obliczoną do wypłaty.
- D. pomniejszoną o składki ZUS.

1.2 Rozróżniać dokumenty związane z zatrudnieniem oraz podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej,

czyli:

- rozróżniać dokumenty związane z zatrudnieniem, np.: umowa o pracę, Kodeks pracy, deklaracja ZUS,
- rozróżniać dokumenty związane z działalnością gospodarczą, np.: polecenie przelewu, faktura, deklaracja podatkowa.

Przykładowe zadanie 2.

Jak nazywa się przedstawiony na rysunku dokument regulujący rozliczenie bezgotówkowe?

- A. Czek potwierdzony.
- B. Polecenie przelewu.
- C. Faktura VAT.
- D. Weksel prosty.

1.3 Identyfikować i analizować informacje dotyczące wymagań i uprawnień pracownika, pracodawcy, bezrobotnego i klienta,

czyli:

- identyfikować i analizować obowiązki i uprawnienia pracownika określone w Kodeksie pracy, umowie o pracę, np.: prawo do urlopu, czas pracy, wynagrodzenie za pracę,
- identyfikować i analizować obowiązki i uprawnienia pracodawcy określone w Kodeksie pracy, umowie o pracę, względem ZUS, urzędu skarbowego, np.: terminowe wypłacanie wynagrodzeń, odprowadzanie składek ubezpieczenia zdrowotnego i emerytalnego, zapewnienie bezpiecznych warunków pracy,
- identyfikować i analizować obowiązki i uprawnienia bezrobotnego na podstawie Ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu, np.: rejestracja w biurze pracy, zasady pobierania zasiłku, oferty pracy dla bezrobotnych, w tym bezrobotnych absolwentów,
- identyfikować i analizować obowiązki i uprawnienia klienta podane w umowach kupna-sprzedaży, z tytułu gwarancji, reklamacji przy zakupach towarów i usług.

Przykładowe zadanie 3.

Na podstawie której z wymienionych poniżej umów, przysługuje pracownikowi prawo do urlopu wypoczynkowego?

- A. Umowy – zlecenia.
- B. Umowy o dzieło.
- C. Umowy o pracę.
- D. Umowy agencyjnej.

2. Przetwarzać dane liczbowe i operacyjne, a w szczególności:

2.1. Analizować informacje związane z podnoszeniem kwalifikacji, poszukiwaniem pracy i zatrudnieniem oraz podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej,

czyli:

- analizować oferty urzędów pracy, placówek doskonalących w zawodzie oraz oferty kursów zawodowych, dla podnoszenia kwalifikacji zawodowych i dostosowania ich do potrzeb rynku pracy,
- analizować oferty zakładów pracy, urzędów pracy, biur pośrednictwa dotyczące poszukiwania pracownika i zatrudnienia, przedstawione w formie ogłoszeń prasowych, internetowych, tablic ogłoszeń,
- analizować informacje związane z podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej zawarte, np.: w Kodeksie spółek handlowych, danych z urzędu pracy na temat lokalnego rynku pracy, zapotrzebowania na usługi i towary.

Przykładowe zadanie 4.

W lokalnej prasie ukazało się ogłoszenie następującej treści:

Firma z kapitałem zagranicznym specjalizująca się w wyposażeniu warsztatów i magazynów w sprzęt techniczny *poszukuje kandydata na stanowisko*

MAGAZYNIERA

WYMAGANIA:

- *wykształcenie średnie techniczne,*
- *obsługa komputera,*
- *znajomość języka niemieckiego.*

Ponadto mile widziane jest:

- *doświadczenie na podobnym stanowisku.*
- *prawo jazdy kategorii B.*

Oferty wraz z listem motywacyjnym, życiorysem i zdjęciem w terminie dwóch tygodni od daty ukazania się ogłoszenia prosimy przysyłać na adres:

Firma „TECHNOPOL” 30-999 NIEZNANÓW ul. Warsztatowa 1.

Wymagania stawiane przez firmę spełnia osoba, która ukończyła

- A. technikum budowlane, pracuje w magazynie i ma prawo jazdy kat.B.
- B. technikum elektryczne, ma prawo jazdy kat B i zna język niemiecki.
- C. technikum chemiczne, korzysta z komputera i pracowała jako magazynier.
- D. technikum mechaniczne, obsługuje komputer i zna język niemiecki.

2.2. Sporządzać dokumenty związane z poszukiwaniem pracy i zatrudnieniem oraz podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej,

czyli:

- sporządzać dokumenty związane z poszukiwaniem pracy i zatrudnieniem, np.: list intencyjny, list motywacyjny, curriculum vitae,
- sporządzić dokumenty niezbędne przy uruchamianiu indywidualnej działalności gospodarczej, np.: wniosek o zarejestrowanie firmy, zgłoszenie do urzędu statystycznego o nadanie numeru REGON i urzędu skarbowego o przyznanie numeru identyfikacji podatkowej-NIP,
- sporządzić dokumenty związane z wykonywaniem działalności gospodarczej, np.: zgłoszenie do ZUS, polecenie przelewu, fakturę, księgę przychodów i rozchodów.

Przykładowe zadanie 5.

Na jaką kwotę w zł hotel wystawi fakturę firmie za korzystanie z noclegu przez dwóch jej pracowników podczas służbowego wyjazdu?

Nazwa usługi	Symbol PKWiU	J.M.	Ilość osób	Cena jedn.	Wartość netto	VAT	Wartość VAT	Wartość brutto
Nocleg w hotelu „Azalia”	55.10.10	jedna doba	2	100,00 zł	200,00 zł	7 %	14,00 zł	zł
Razem					200,00 zł	7 %	14,00 zł	zł
W tym:						zw 22% 7% 0%	14,00 zł	
Do zapłaty:								zł

- A. 107 zł
- B. 114 zł
- C. 207 zł
- D. 214 zł

2.3. Rozróżniać skutki wynikające z nawiązania i rozwiązania stosunku pracy,

czyli:

- rozróżniać skutki zawarcia umowy o pracę, umowy zlecenia, umowy o dzieło, np.: opłaty składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne, prawo do urlopu, wysokość podatku,
- rozróżniać skutki rozwiązania umowy o pracę z zachowaniem okresu wypowiedzenia, bez wypowiedzenia, niezgodne z prawem, np.: przywrócenie do pracy,
- rozróżniać skutki zawarcia i rozwiązania umowy o pracę dla pracodawcy, np.: wystawienie świadectwa pracy, odprowadzanie składek pracowniczych, płacenie podatków, ustalenie wymiaru urlopów, wypłacanie zaliczek.

Przykładowe zadanie 6.

Jaka kwota wynagrodzenia brutto w zł została naliczona pracownikowi za miesiąc pracy, zatrudnionemu w HURTOWNI „AS” S.A. na podstawie umowy o pracę?

- A. 2 400 zł
- B. 1 600 zł
- C. 1 200 zł
- D. 240 zł

HURTOWNIA „AS” S.A. ul. Wiosenna 1 <small>/pieczęć nagłówkowa pracodawcy/</small> 60-623 Poznań <small>/numer REGON – EKD</small> 012 775 62	Poznań 2003.01.06 <small>/miejsowość i data/</small>
UMOWA O PRACĘ	
zawarta w dniu 6 stycznia 2003 roku	
<small>/data zawarcia umowy/</small>	
między Markiem Nowakiem - prezesem	
<small>/imię i nazwisko pracodawcy lub osoby reprezentującej pracodawcę albo osoby upoważnionej do składania oświadczeń w imieniu pracodawcy/</small>	
a Anna Jabłońska, Poznań ul. Biała 12	
<small>/imię i nazwisko pracownika oraz jego miejsce zameldowania/</small>	
zawarta na czas nieokreślony	
<small>/okres próbny, czas nieokreślony, czas określony, czas wykonywania określonej pracy/</small>	
1. Strony ustalają następujące warunki zatrudnienia:	
1)	rodzaj umówionej pracy: sprzedawca
	<small>/stanowisko, funkcja, zawód, specjalność/</small>
2)	miejsce wykonywania pracy: sprzedawca w Hurtowni „AS”
3)	wymiar czasu pracy: etat – 40 godz. tygodniowo
4)	wynagrodzenie: 2000 zł /słownie dwa tysiące zł/ + premia
	regulaminowa 20% wynagrodzenia zasadniczego
5)	inne warunki zatrudnienia: brak
.....	
2.	Dzień rozpoczęcia pracy: 06. stycznia 2003. roku
	06.01. 2003
	A.Jablonska
<small>/data i podpis pracownika/</small>	MNowak <small>/podpis pracodawcy lub osoby reprezentującej pracodawcę albo osoby upoważnionej do składania oświadczeń w imieniu pracodawcy/</small>

2.4. Odpowiedzi do przykładowych zadań

Część pierwsza

Zadanie 1. C	Zadanie 8. D	Zadanie 15. D
Zadanie 2. A	Zadanie 9. B	Zadanie 16. A
Zadanie 3. D	Zadanie 10. B	Zadanie 17. B
Zadanie 4. A	Zadanie 11. C	Zadanie 18. C
Zadanie 5. D	Zadanie 12. B	Zadanie 19. C
Zadanie 6. D	Zadanie 13. D	
Zadanie 7. C	Zadanie 14. B	

Część druga

- Zadanie 1. B Zadanie 2. B Zadanie 3. C Zadanie 4. D Zadanie 5. D Zadanie 6. A

3. ETAP PRAKTYCZNY EGZAMINU

3.1. Organizacja i przebieg

Etap praktyczny egzaminu może być zorganizowany w szkole lub innej placówce wskazanej przez okręgową komisję egzaminacyjną.

W dniu egzaminu powinieneś zgłosić się w szkole/placówce na 30 minut przed godziną jego rozpoczęcia. Powinieneś posiadać dokument ze zdjęciem potwierdzający Twoją tożsamość i numer ewidencyjny PESEL.

Przed wejściem do sali egzaminacyjnej będziesz poproszony o potwierdzenie gotowości przystąpienia do etapu praktycznego egzaminu.

Słuchaj uważnie informacji przewodniczącego zespołu nadzorującego etap praktyczny, który będzie omawiał regulamin przebiegu etapu praktycznego egzaminu.

Po potwierdzeniu gotowości przystąpienia do etapu praktycznego wylosujesz zadanie egzaminacyjne. Zadanie egzaminacyjne wraz z dokumentacją do jego wykonania zamieszczone jest w arkuszu egzaminacyjnym. Na stronie tytułowej arkusza znajduje się nazwa i symbol cyfrowy zawodu, w którym odbywa się etap praktyczny egzaminu oraz „Informacja dla zdającego”.

Przeczytaj uważnie „Informację dla zdającego” znajdującą się na stronie tytułowej w arkuszu egzaminacyjnym i sprawdź, czy arkusz jest kompletny i czy nie ma w nim usterek. Wykonaj polecenia zawarte w „Informacji dla zdającego”.

Następnie zapoznaj się z treścią zadania egzaminacyjnego, dokumentacją do jego wykonania oraz wyposażeniem stanowiska egzaminacyjnego, które umożliwi Ci jego rozwiązanie.

Etap praktyczny egzaminu trwa 180 minut. W ciągu tego czasu musisz wykonać zadanie egzaminacyjne, które obejmuje opracowanie projektu realizacji określonych prac. Opracowanie projektu musi być poprzedzone wnikliwą i staranną analizą treści zadania oraz załączników stanowiących jej uzupełnienie. Wyniki tej analizy decydują o zawartości projektu, tym samym o jakości wyniku rozwiązania zadania. Informacje zawarte w projekcie można przedstawić w dowolny sposób, np. tekstu z elementami graficznymi, można również do opracowania projektu wykorzystać komputer znajdujący się na stanowisku egzaminacyjnym.

Pamiętaj!

Zawarte w projekcie informacje muszą stanowić logiczną, uporządkowaną całość.

Zadanie musisz wykonać samodzielnie i w przewidzianym czasie.

Jeśli zadanie egzaminacyjne wykonałeś przed upływem czasu trwania egzaminu, zgłoś ten fakt przez podniesienie ręki.

3.2. Wymagania egzaminacyjne i ogólne kryteria oceniania

Etap praktyczny egzaminu obejmuje wykonanie określonego zadania egzaminacyjnego wynikającego z zadania o treści ogólnej:

Opracowanie projektu realizacji oraz wykonanie i dokumentowanie działań z zakresu terapii indywidualnej i grupowej na podstawie danych pacjenta.

Absolwent powinien umieć:

1. Analizować dokumentację i dane pacjenta pozyskane z różnych źródeł, w celu określenia zdolności funkcjonowania pacjenta.
2. Opracowywać diagnozę terapeutyczną.
3. Dobierać metody i techniki terapii indywidualnej i grupowej, z uwzględnieniem możliwości pacjenta do podejmowania samodzielnych działań.
4. Opracowywać projekt realizacji działań z zakresu terapii indywidualnej i grupowej dla określonego pacjenta, z uwzględnieniem monitorowania efektów pracy.
5. Opracowywać harmonogram działań terapeutycznych na podstawie postawionej diagnozy z uwzględnieniem warunków pracy z pacjentem.
6. Wykonywać działania z zakresu terapii indywidualnej wobec określonego pacjenta.
7. Dokumentować działania z zakresu terapii indywidualnej i grupowej.
8. Oceniać wpływ zaproponowanych działań na efekty terapii.
9. Opracowywać projekt alternatywnych działań terapeutycznych.

3.3. Komentarz do standardu wymagań egzaminacyjnych

Zadania egzaminacyjne będą opracowywane na podstawie zadania o treści ogólnej sformułowanego w standardzie wymagań egzaminacyjnych dla zawodu. Treść ogólna umożliwi przygotowanie wielu różnorodnych zadań egzaminacyjnych wynikających z różnorodności technik i metod terapeutycznych, wieku, rodzaju schorzenia, kategorii i stopnia niepełnosprawności, zainteresowań pacjenta z uwzględnieniem możliwości psychofizycznych pacjenta do podejmowania samodzielnych działań.

W zadaniu egzaminacyjnym będzie przedstawiony opis przebiegu choroby pacjenta, kategoria i stopień niepełnosprawności, zalecenia rehabilitacyjne i lecznicze, jego upodobania, przyzwyczajenia i zainteresowania.

Do zadania mogą być dołączone załączniki stanowiące dokumentację medyczną np.: historia choroby, indywidualna karta zleceń lekarskich, karta realizacji indywidualnego planu wsparcia.

Rozwiązanie zadania będzie obejmować:

1. Opracowanie projektu realizacji działań związanych z przygotowaniem i wykonaniem terapii indywidualnej lub grupowej wobec określonego pacjenta lub grupy pacjentów.
2. Wykonanie działań terapeutycznych z zakresu projektu realizacji określonych prac.

Ad 1. Projekt realizacji prac powinien zawierać w swej strukturze:

- 1.1. Założenia (dane do projektu realizacji działań, które należy odnaleźć w treści zadania i ewentualnie załącznikach- dokumentacja medyczna).
- 1.2. Wykaz czynności niezbędnych do postawienia diagnozy terapeutycznej.
- 1.3. Wykaz celów i prac wchodzących w skład przygotowania i wykonania terapii indywidualnej lub grupowej określonych na podstawie opracowanej diagnozy terapeutycznej.
- 1.4. Wykaz metod i technik terapeutycznych, które będą zastosowane w terapii zajęciowej dla określonego pacjenta z uwzględnieniem jego możliwości psychofizycznych do podejmowania samodzielnych działań.
- 1.5. Wykaz środków i materiałów do realizacji projektu.
- 1.6. Harmonogram zastosowanych działań terapeutycznych wobec określonego pacjenta z uwzględnieniem warunków pracy z pacjentem.
- 1.7. Ocenę wykonania działań terapeutycznych wpływających na efekty terapii.

1.8. Opis alternatywnych działań terapeutycznych.

1.9. Opis dokumentowania działań z zakresu terapii indywidualnej lub grupowej.

Struktura projektu realizacji działań, w zależności od rodzaju procesu chorobowego, kategorii niepełnosprawności (danych określonych w zadaniu) może być różna od przedstawionej powyżej, co do liczby elementów struktury i ich nazw, z zachowaniem algorytmu rozwiązania zadania. Projekt realizacji działań lub jego elementy mogą być opracowane z wykorzystaniem komputera i oprogramowania wskazanego w standardzie wymagań egzaminacyjnych. Komputer z właściwym oprogramowaniem będzie dostępny na stanowisku egzaminacyjnym.

Kryteria oceniania projektu realizacji działań będą uwzględniać:

- poprawność założeń do projektu terapii zajęciowej w odniesieniu do treści zadania i ewentualnych załączników,
- poprawność postawionej diagnozy z uwzględnieniem problemów zdrowotnych pacjenta, występujących u niego ograniczeń, zaleceń lekarskich, nawyków i zainteresowań,
- poprawność określenia celów terapeutycznych w odniesieniu do problemów pacjenta,
- dobór prawidłowej metody i technik terapii w odniesieniu do diagnozy terapeutycznej i wydolności psychofizycznej podopiecznego,
- poprawność opisu propozycji działań terapeutycznych związanych z przygotowaniem projektu terapii zajęciowej,
- jakość wykonanego projektu terapii zajęciowej w odniesieniu do określonego zadania z uwzględnieniem efektu terapii i satysfakcji pacjenta

oraz

- przejrzystość struktury projektu,
- logikę układu przedstawionych treści,
- poprawność terminologiczną i merytoryczną, właściwą dla zawodu,
- formę i sposób przedstawienia treści w projekcie.

Ad 2. Wykonanie działań z zakresu terapii zajęciowej ujętych w treści zadania, możliwe będzie dopiero po opracowaniu projektu realizacji działań.

Zakres wykonania prac związanych z realizacją projektu terapii zajęciowej określony będzie w treści zadania egzaminacyjnego.

Do wykonania zajęć terapeutycznych będzie przygotowana pracownia terapii zajęciowej, zgodnie ze standardem wymagań egzaminacyjnych, oraz pacjent lub osoba odgrywająca rolę pacjenta.

Kryteria oceniania efektu wykonania działań z zakresu terapii zajęciowej będą uwzględniać:

- poprawność analizy oraz interpretacji danych do postawienia diagnozy terapeutycznej,
- osiągnięcie celu terapii w odniesieniu do opisanego przypadku i rozpoznanych problemów pacjenta,
- zgodność wykonanych działań terapeutycznych według przedstawionego harmonogramu zajęć w odniesieniu do możliwości podopiecznego,
- dobór prawidłowej metody i technik terapii w odniesieniu do określonych w zadaniu problemów zdrowotnych pacjenta, jego ograniczeń, zaleceń lekarskich, nawyków i zainteresowań oraz możliwości psychofizycznych podopiecznego,
- sprawność wykonania założonych w projekcie zadań do realizacji,
- efekty terapii w zaproponowanych działaniach terapeutycznych,
- jakość rozwiązań proponowanych działań terapeutycznych wobec określonego pacjenta,
- poprawność udokumentowanie wykonania działań terapeutycznych,
- poprawność opisu alternatywnych działań.

3.4. Przykład zadania praktycznego

Do Domu Pomocy Społecznej została skierowana przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej 75-letnia kobieta, Pani Antonina Kowalska, z powodu trudności w wykonywaniu codziennych czynności samoobsługowych. W Domu Pomocy Społecznej mieszka od dwóch tygodni. W przeszłości Pani Antonina mieszkała na wsi z córką, zięciem i wnuczką w domku jednorodzinny. Zajmowała się prowadzeniem gospodarstwa domowego.

W wypadku samochodowym, który wydarzył się 9 miesięcy temu, zginęła cała jej rodzina, a ona z ciężkimi obrażeniami ciała została przewieziona do szpitala. Stwierdzono u niej złamanie kości miednicy, które po leczeniu szpitalnym pozostawiło trudność w samodzielnym poruszaniu się. Kobieta chodzi przy pomocy laski. Po wypadku pozostały jej blizny na dłoni prawej, uniemożliwiające wykonywanie ruchów prostowania i zginania palców.

Pani Antonina ciężko przeżyła śmierć swoich bliskich, do dnia dzisiejszego nie może otrząsnąć się z tej tragedii. Często płacze i ogląda zdjęcia rodziny. Niechętnie przyjmuje zalecane leki oraz nie zawsze uczestniczy w zabiegach z fizykoterapii i kinezyterapii. Utrzymuje niewielkie kontakty z współmieszkańcami, jest skryta, zamknięta w sobie. Rzadko wychodzi z pokoju i nie uczestniczy w zajęciach i imprezach okolicznościowych organizowanych na terenie domu. Często odmawia spożywania posiłków. Czasami ożywia się, kiedy pokazuje wykonane przed wypadkiem serwetki i makatki.

W pokoju w którym sama mieszka, na meblach i ścianach jest dużo serwetek, makatek i zdjęć najbliższej rodziny. Na półkach znajdują się książki o tematyce przyrodniczej i biograficznej.

Opracuj projekt realizacji działań z zakresu terapii indywidualnej dla Pani Antoniny na podstawie treści zadania i załączników 1- 4 oraz przeprowadź zajęcia terapeutyczne. Przeprowadzone zajęcia terapeutyczne odnotuj w dokumentacji pracy terapeuty, a kartę pracy dołącz do projektu realizacji prac.

Projekt realizacji działań powinien zawierać:

- analizę danych o pacjentce,
- diagnozę terapeutyczną,
- cel działań terapeutycznych,
- opis metod i technik do realizacji planu terapii zajęciowej,

- szczegółowy plan pracy z uwzględnieniem środków i materiałów koniecznych do realizacji terapii zajęciowej,
- harmonogram działań terapeutycznych dobranych na podstawie diagnozy z uwzględnieniem warunków pracy z pacjentem,
- przewidywane efekty terapii,
- uzupełnioną dokumentację terapeutyczną.

Do opracowania projektu realizacji działań wykorzystaj:

1. Historię choroby	Załącznik 1.
2. Indywidualną kartę zleceń lekarskich	Załącznik 2.
3. Skierowanie do gabinetu kinezyterapii - fizykoterapii	Załącznik 3.
4. Dokumentowanie pracy terapeuty zajęciowego	Załącznik 4.

Do wykonania działań z zakresu projektu przygotowano pracownię terapii zajęciowej wyposażoną w stosowne materiały.

Projekt możesz opracować z wykorzystaniem komputera i pakietu biurowego, który wraz z drukarką będzie przygotowany w sali egzaminacyjnej. Uzupełnioną dokumentację terapeuty należy dołączyć do projektu realizacji prac.

Czas na wykonanie zadania wynosi 240 minut.

Historia choroby

Oddział *II*

pieczęć szpitala

Ogólna

Nazwisko i imię	<i>Antonina Kowalska</i>	Płeć	<i>ż</i>
Miejsce i data urodzenia	<i>3.04.1930</i>	<i>Wrześnica</i>	
Stan cywilny	<i>wdowa</i>	Zawód	<i>krawcowa</i>
Miejsce zamieszkania	<i>Bielany</i>	gmina	<i>Pole</i>
Czy pracuje	<i>nie</i>	Miejsce pracy	<i>nie pracuje - emerytka</i>
Adres rodziny chorego(ej) lub osoby opiekującej się	<i>Dom Pomocy Społecznej w Niemirowie ul. Gliniana 25</i>		
Wypadek w pracy dnia	_____ 200... r. o godz. _____	Przyjęty(a) dnia	<i>25 XI 05r.</i>
Rozpoznanie, zlecenia i podpis lekarza dyżurnego			
Stan po złamaniu kości miednicy			
Zgadzam się na proponowane leczenie i zabieg operacyjny			
(rodzaj zabiegu)			
dnia	<i>15 lipca</i>	<i>2005</i> r.	<i>Antonina K.</i>
(podpis pacjenta)			
Wypisany(a) dnia	<i>10 sierpnia</i>	<i>2005</i> r.	jako nieleczony, nie nadający się do leczenia, wyleczony z poprawą, bez poprawy, z pogorszeniem, przeniesiony do
Zmarł(a) dnia	_____	_____ r.	o godz. _____ przed upływem 24 godzin, po upływie 24 godzin od chwili przyjęcia do szpitala.
Leczył(a) się dni	_____		
Rozpoznanie kliniczne ostateczne, powikłania i choroby współistniejące			
<i>Nadciśnienie tętnicze. Nadwaga. Depresja.</i>			

Arkusz

Nr.....

Indywidualna karta zleceń lekarskich

Antonina Kowalska			75	2		Nadciśnienie tętnicze, nadwaga, depresja	132/2005			
Imię i nazwisko			Wiek	Nr sali	Nr łóżka	Rozpoznanie	Nr ks. gł. i oddz.			
Wydanie zlecenia		przyjęcie zlecenia do wykonania	Rodzaj zlecenia (leki i sposób ich podawania, zabiegi, dieta, badania pomocnicze, pielęgnacja chorego, wezwanie konsultantów itp.)				Zakończenie wykonania zlecenia		Przyjęcie do wiadomości i wykonanie odwołania zlecenia lekarskiego	
Data	Podpis lekarza	Podpis pielęgni oddz.					Data	Podpis lekarza		
1	2	3	4				5	6	7	
20.IX	/s/		Normatens 2 x 1 tabletki					/s/		
20.IX	/s/		Tialorid 1 tabletki rano					/s/		
20.IX	/s/		Depresan 2 x 1 tab. (rano i wieczorem)					/s/		
20.IX	/s/		Dieta ubogo tłuszczowa i niskokaloryczna					/s/		
20.IX	/s/		Ćwiczenia ogólnie usprawniające					/s/		
			Zwiększenie oraz utrzymanie prawidłowej					/s/		
			ruchomości kończyn górnych oraz dolnych					/s/		
20.IX	/s/		Kontrola 1 x w tygodniu poziomu cukru					/s/		
			Kontrola ciśnienia tętniczego 1 x dziennie					/s/		

Załącznik 3

.....
pieczętka
Domu Pomocy Społecznej

Wierszów, dnia 20. IX. 2005 r.

SKIEROWANIE

Do Gabinetu kinezyterapii, fizykoterapii, masażu

Kieruje Panią/Pana Antonina Kowalska lat 75

z prośbą o wykonanie Ćwiczeń ogólnousprawniających ilość

o niskiej intensywności. Ćwiczenia czynne – wolne kończyn górnych oraz dolnych

w pozycji siedzącej oraz leżącej.

Rozpoznanie Nadciśnienie tętnicze, nadwaga, stan po złamaniu kości miednicy

Podpis lekarza

J.Iksiński

3.5. Komentarz do rozwiązania zadania wraz z kryteriami oceniania

Rozwiązanie zadania obejmuje:

1. Opracowanie projektu realizacji działań związanych z przygotowaniem i wykonaniem prac z zakresu terapii indywidualnej dla Pani Antoniny z uwzględnieniem informacji przedstawionych w treści zadania i załącznikach 1- 4.
2. Wykonanie działań terapeutycznych obejmujących: rozmowę terapeutyczną, biblioterpię, arteterapię, gimnastykę ogólnie usprawniającą, udokumentowanie przeprowadzonych działań.

W zadaniu egzaminacyjnym może być przewidziane przeprowadzenie tylko wybranych działań terapeutycznych wynikających z załączonych w dokumentacji zaleceń terapii.

Ad. 1. Projekt realizacji działań powinien mieć określoną strukturę (budowę). Elementy struktury i ich nazwy odnaleźć można w treści zadania po sformułowaniu „Projekt realizacji działań powinien zawierać:”

Są one następujące:

1. Analiza danych o pacjentce.
2. Diagnoza terapeutyczna.
3. Cel działań terapeutycznych.
4. Opis metod i technik do realizacji planu terapii zajęciowej.
5. Szczegółowy plan pracy z uwzględnieniem środków i materiałów koniecznych do realizacji terapii zajęciowej.
6. Harmonogram działań terapeutycznych dobranych na podstawie diagnozy z uwzględnieniem warunków pracy z podopiecznym,
7. Przewidywane efekty terapii.
8. Uzupełniona dokumentacja terapeutyczną.

Elementy te powinny też występować w projekcie realizacji działań, np. jako tytuły lub podtytuły rozdziałów. Zawartość merytoryczna projektu musi być odpowiednia do informacji wynikających z treści zadania. Opracowanie projektu realizacji działań musi być zatem poprzedzone wnikliwą, staranną analizą treści zadania i załączników stanowiących jej uzupełnienie.

Wyniki tej analizy są założeniami do projektu, tj. informacjami o charakterze „danych” do rozwiązania zadania. Założenia powinny wystąpić w strukturze opracowywanego projektu przed punktem 1. (pod dowolną nazwą, np. Założenia, Dane do projektu, itp.). Decydują one o zawartości projektu, tym samym o jakości wyniku rozwiązania zadania.

Projekt realizacji działań jest opracowaniem o określonym zakresie treści, wyrażonym, np. tytułem: „Projekt realizacji działań z zakresu terapii indywidualnej dla Pani Antoniny – mieszkanki Domu Pomocy Społecznej”.

Projekt realizacji działań jest opracowaniem o charakterze twórczym w odniesieniu do formy i sposobu jego opracowania, natomiast założenia - dane do projektu, wynikają z treści zadania oraz załączników 1 – 4 i są ściśle określone.

Informacje stanowiące treść merytoryczną projektu można przedstawić w dowolny sposób, np. tekstu z elementami graficznymi (schematami, rysunkami, tabelami, itp.).

Do opracowania projektu lub jego elementów można wykorzystać komputer, który znajduje się na stanowisku egzaminacyjnym.

Projekt powinien być przejrzysty, logicznie uporządkowany zarówno w swej strukturze jak i w sposobie oraz kolejności przedstawiania treści merytorycznych.

Kryteria oceniania projektu realizacji prac będą uwzględniać:

- poprawność sformułowanych założeń do projektu w odniesieniu do treści zadania i załączonej dokumentacji mieszkanki Domu Pomocy Społecznej,
- trafność diagnozy dokonanej na podstawie analizy treści zadania i dokumentacji,
- poprawność określenia celów terapii zajęciowej,
- poprawność opisu planu – harmonogramu terapii zajęciowej.

oraz

- przejrzystość struktury projektu,
- logikę układu przedstawianych treści,
- poprawność terminologiczną i merytoryczną, właściwą dla zawodu,
- formę i sposób przedstawienia treści w projekcie.

Ad 2. Wykonanie działań terapeutycznych obejmujących: rozmowę terapeutyczną, biblioterpię, arteterapię, gimnastykę ogólnie usprawniającą, udokumentowanie przeprowadzonych działań terapeutycznych - zdający powinien wykonać zgodnie z szczegółowym planem terapii zajęciowej.

Kryteria oceniania efektu wykonania będą uwzględniać:

- zgodność opracowanego projektu realizacji działań z zakresu terapii indywidualnej z danymi zapisanymi w treści zadania i załącznikach 1 – 4,
- jakość przeprowadzonych zajęć terapeutycznych (czy założone cele zostały osiągnięte).
- poprawność wykonywania działań terapeutycznych zgodnie ze szczegółowym planem - harmonogramem działań .

4. ZAŁĄCZNIKI

4.1. Standard wymagań egzaminacyjnych dla zawodu

Zawód: terapeuta zajęciowy
symbol cyfrowy: 322[15]

Etap pisemny egzaminu obejmuje:

Cześć I - zakres wiadomości i umiejętności właściwych dla kwalifikacji w zawodzie

Absolwent powinien umieć:

- 1. Czytać ze zrozumieniem informacje przedstawione w formie opisów, instrukcji, rysunków, szkiców, wykresów, dokumentacji technicznych i technologicznych, a w szczególności:**
 - 1.1. stosować podstawowe pojęcia z zakresu anatomii, fizjologii człowieka, patologii z zarysem klinicznym chorób, rehabilitacji, psychologii, pedagogiki, socjologii, użyteczne w pracy terapeuty zajęciowego;
 - 1.2. rozróżniać procesy patologiczne w obrębie układów i narządów;
 - 1.3. rozróżniać rodzaje działań terapeutycznych;
 - 1.4. określać czynniki psychiczne i społeczne wpływające na funkcjonowanie człowieka;
 - 1.5. wskazywać akty prawne dotyczące pracy z pacjentem oraz pracy terapeuty zajęciowego;
 - 1.6. rozpoznawać objawy niepełnosprawności u pacjenta;
 - 1.7. interpretować i oceniać stopień wydolności psychicznej i fizycznej pacjenta.
- 2. Przetwarzać dane liczbowe i operacyjne, a w szczególności:**
 - 2.1. diagnozować warunki życia, problemy i potrzeby pacjenta;
 - 2.2. sporządzać projekt indywidualnej i zbiorowej terapii zajęciowej;
 - 2.3. opracowywać plan rehabilitacji dla pacjenta z uwzględnieniem jednostki chorobowej;
 - 2.4. dobierać metody, formy i techniki terapii zajęciowej według wieku, stanu zdrowia, potrzeb i możliwości pacjenta, uwzględniając wskazania i przeciwwskazania doboru zajęć z zakresu terapii zajęciowej;
 - 2.5. wskazywać sposoby podnoszenia sprawności pacjenta;
 - 2.6. dobierać sposoby aktywizacji pacjentów do możliwości i zainteresowań;
 - 2.7. określać zadania terapeuty zajęciowego w procesie adaptacji i readaptacji człowieka chorego i niepełnosprawnego;
 - 2.8. przewidywać efekty prowadzonej terapii zajęciowej.
- 3. Bezpiecznie wykonywać zadania zawodowe zgodnie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska, a w szczególności:**
 - 3.1. wskazywać wyposażenie pracowni terapii zajęciowej i stanowiska pracy terapeuty zajęciowego, zgodnie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska, zasadami ergonomii oraz wymogami sanitarno-epidemiologicznymi;
 - 3.2. przewidywać zagrożenia występujące w czasie prowadzenia terapii zajęciowej;
 - 3.3. wskazywać sposoby udzielania pierwszej pomocy;
 - 3.4. identyfikować błędy jatrogenne.

Część II - zakres wiadomości i umiejętności związanych z zatrudnieniem i działalnością gospodarczą

Absolwent powinien umieć:

- 1. Czytać ze zrozumieniem informacje przedstawione w formie opisów, instrukcji, tabel, wykresów, a w szczególności:**
 - 1.1. rozróżniać podstawowe pojęcia i terminy z zakresu funkcjonowania gospodarki oraz prawa pracy, prawa podatkowego i przepisów regulujących podejmowanie i wykonywanie działalności gospodarczej;
 - 1.2. rozróżniać dokumenty związane z zatrudnieniem oraz podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej;
 - 1.3. identyfikować i analizować informacje dotyczące wymagań i uprawnień pracownika, pracodawcy, bezrobotnego i klienta.
- 2. Przetwarzać dane liczbowe i operacyjne, a w szczególności:**
 - 2.1. analizować informacje związane z podnoszeniem kwalifikacji, poszukiwaniem pracy i zatrudnieniem oraz podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej;
 - 2.2. sporządzać dokumenty związane z poszukiwaniem pracy i zatrudnieniem oraz podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej;
 - 2.3. rozróżniać skutki wynikające z nawiązania i rozwiązania stosunku pracy.

Etap praktyczny egzaminu obejmuje wykonanie określonego zadania egzaminacyjnego wynikającego z zadania o treści ogólnej:

Opracowanie projektu realizacji oraz wykonanie i dokumentowanie działań z zakresu terapii indywidualnej i grupowej na podstawie danych pacjenta.

Absolwent powinien umieć:

1. Analizować dokumentację i dane pacjenta pozyskane z różnych źródeł, w celu określenia zdolności funkcjonowania pacjenta.
2. Opracowywać diagnozę terapeutyczną.
3. Dobierać metody i techniki terapii indywidualnej i grupowej, z uwzględnieniem możliwości pacjenta do podejmowania samodzielnych działań.
4. Opracowywać projekt realizacji działań z zakresu terapii indywidualnej i grupowej dla określonego pacjenta, z uwzględnieniem monitorowania efektów pracy.
5. Opracowywać harmonogram działań terapeutycznych na podstawie postawionej diagnozy z uwzględnieniem warunków pracy z pacjentem.
6. Wykonywać działania z zakresu terapii indywidualnej i grupowej wobec określonego pacjenta.
7. Dokumentować działania z zakresu terapii indywidualnej i grupowej.
8. Oceniać wpływ zaproponowanych działań na efekty terapii.
9. Opracowywać projekt alternatywnych działań terapeutycznych.

Niezbędne wyposażenie stanowiska do wykonania zadania egzaminacyjnego:

Stanowisko komputerowe: komputer podłączony do sieci lokalnej, drukarka sieciowa. Oprogramowanie: pakiet biurowy (edytor tekstu, arkusz kalkulacyjny, program do prezentacji). Dokumentacja pacjenta. Dokumentacja pracy terapeuty zajęciowego z pacjentem. Pracownia terapii zajęciowej. Pacjent. Materiały stosowane w terapii zajęciowej dzieci, młodzieży i dorosłych, widzących i niewidzących. Apteczka.

4.2. Przykład karty odpowiedzi do etapu pisemnego

Symbol cyfrowy
zawodu Wersja
arkusza X Y Z U W

Nr zad.	Odpowiedzi cz I			
1	A	B	C	D
2	A	B	C	D
3	A	B	C	D
4	A	B	C	D
5	A	B	C	D
6	A	B	C	D
7	A	B	C	D
8	A	B	C	D
9	A	B	C	D
10	A	B	C	D
11	A	B	C	D
12	A	B	C	D
13	A	B	C	D
14	A	B	C	D
15	A	B	C	D
16	A	B	C	D
17	A	B	C	D
18	A	B	C	D
19	A	B	C	D
20	A	B	C	D
21	A	B	C	D
22	A	B	C	D
23	A	B	C	D
24	A	B	C	D
25	A	B	C	D

Nr zad.	Odpowiedzi cz I			
26	A	B	C	D
27	A	B	C	D
28	A	B	C	D
29	A	B	C	D
30	A	B	C	D
31	A	B	C	D
32	A	B	C	D
33	A	B	C	D
34	A	B	C	D
35	A	B	C	D
36	A	B	C	D
37	A	B	C	D
38	A	B	C	D
39	A	B	C	D
40	A	B	C	D
41	A	B	C	D
42	A	B	C	D
43	A	B	C	D
44	A	B	C	D
45	A	B	C	D
46	A	B	C	D
47	A	B	C	D
48	A	B	C	D
49	A	B	C	D
50	A	B	C	D

PESEL

0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9

Data urodzenia zdającego

--	--	--	--	--	--

dzień miesiąc rok

Nr zad.	Odpowiedzi cz II			
51	A	B	C	D
52	A	B	C	D
53	A	B	C	D
54	A	B	C	D
55	A	B	C	D
56	A	B	C	D
57	A	B	C	D
58	A	B	C	D
59	A	B	C	D
60	A	B	C	D
61	A	B	C	D
62	A	B	C	D
63	A	B	C	D
64	A	B	C	D
65	A	B	C	D
66	A	B	C	D
67	A	B	C	D
68	A	B	C	D
69	A	B	C	D
70	A	B	C	D

Miejsce na naklejkę
z kodem ośrodka

Z-052

4.3. Lista zawodów, dla których opublikowano informatory w 2005 r.

1. Asystent osoby niepełnosprawnej
2. Asystentka stomatologiczna
3. Fototechnik
4. Kelner
5. Korektor i stroiciel instrumentów muzycznych
6. Kucharz
7. Opiekunka dziecięca
8. Opiekunka środowiskowa
9. Renowator zabytków architektury
10. Technik administracji
11. Technik agrobiznesu
12. Technik analityk
13. Technik architektury krajobrazu
14. Technik archiwista
15. Technik awionik
16. Technik bezpieczeństwa i higieny pracy
17. Technik budownictwa
18. Technik budownictwa okrętowego
19. Technik budownictwa wodnego
20. Technik drogownictwa
21. Technik dróg i mostów kolejowych
22. Technik ekonomista
23. Technik elektronik
24. Technik elektroniki medycznej
25. Technik elektryk
26. Technik geodeta
27. Technik geolog
28. Technik górnictwa podziemnego
29. Technik handlowiec
30. Technik hodowca koni
31. Technik hotelarstwa
32. Technik hydrolog
33. Technik informacji naukowej
34. Technik informatyk
35. Technik instrumentów muzycznych
36. Technik inżynierii środowiska i melioracji
37. Technik księgarstwa
38. Technik leśnik
39. Technik masażysta
40. Technik mechanik
41. Technik mechanik okrętowy
42. Technik mechanizacji rolnictwa
43. Technik mechatronik
44. Technik nawigator morski
45. Technik obsługi turystycznej
46. Technik ochrony środowiska
47. Technik ogrodnik
48. Technik organizacji reklamy
49. Technik organizacji usług gastronomicznych
50. Technik ortopeda
51. Technik poligraf
52. Technik prac biurowych
53. Technik pszczelarz
54. Technik rachunkowości
55. Technik rolnik
56. Technik rybactwa śródlądowego
57. Technik spedytor
58. Technik technologii ceramicznej
59. Technik technologii chemicznej
60. Technik technologii drewna
61. Technik technologii odzieży
62. Technik technologii wyrobów skórzanych
63. Technik technologii żywności
64. Technik telekomunikacji
65. Technik transportu kolejowego
66. Technik urządzeń audiowizualnych
67. Technik urządzeń sanitarnych
68. Technik usług fryzjerskich
69. Technik usług kosmetycznych
70. Technik usług pocztowych i telekomunikacyjnych
71. Technik weterynarii
72. Technik włókienniczych wyrobów dekoracyjnych
73. Technik włókiennik
74. Technik żeglugi śródlądowej
75. Technik żywienia i gospodarstwa domowego

4.4. Lista zawodów, dla których opublikowano informatory w 2006 r.

1. Asystent operatora dźwięku	18. Technik hutnik
2. Dietetyk	19. Technik logistyk
3. Higienistka stomatologiczna	20. Technik mechanik lotniczy
4. Monter mechatronik	21. Technik meteorolog
5. Opiekun w domu pomocy społecznej	22. Technik obuwnik
6. Ortoptystka	23. Technik ochrony fizycznej osób i mienia
7. Protetyk słuchu	24. Technik odlewnik
8. Ratownik medyczny	25. Technik optyk
9. Technik automatyk sterowania ruchem kolejowym	26. Technik organizacji produkcji filmowej i telewizyjnej
10. Technik dentystyczny	27. Technik papiernictwa
11. Technik elektroenergetyk transportu szynowego	28. Technik pożarnictwa
12. Technik elektroradiolog	29. Technik rybołówstwa morskiego
13. Technik farmaceutyczny	30. Technik technologii szkła
14. Technik garbarz	31. Technik teleinformatyk
15. Technik geofizyk	32. Technik wiertnik
16. Technik górnictwa odkrywkowego	33. Terapeuta zajęciowy
17. Technik górnictwa otworowego	

Dla uczniów kształcących się w wymienionych zawodach informatory o egzaminach potwierdzających kwalifikacje zawodowe są dostępne w szkołach. Centralna Komisja Egzaminacyjna oraz okręgowe komisje egzaminacyjne zamieściły na swoich stronach internetowych pełne teksty wydawanych informatorów.

ISBN 978-83-7400-202-8